

SZOMBATHELYI DERKOVITS GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA - INTÉZMÉNYVEZETŐI PÁLYÁZAT

„Egy ember semmi, széthúzó sokaság még
kevésb, csak az egysorban állók jelentenek
valamit.”

(Széchenyi István)

PÁLYÁZÓ

Reichert Judit Ilona

INTÉZMÉNY

Szombathelyi Derkovits Gyula Általános Iskola
9700 Szombathely, Bem József utca 7.
OM azonosító: 036611

PÁLYÁZTATÓ

Emberi Erőforrások Minisztere
1054 Budapest, Akadémia u. 3.

PÁLYÁZAT AZONOSÍTÓ SZÁMA

TK/168/1103-1/2018

Tartalomjegyzék

1	Helyzelelemzés, az intézmény bemutatása.....	2
1.1	Iskolatörténet.....	2
1.2	Intézményünk alapfeladata.....	3
1.3	Intézményünk materiális környezete.....	3
1.4	Intézményünk immateriális környezete.....	5
1.4.1	Demográfiai sajátosságok.....	5
1.4.2	Szociális helyzet.....	6
1.4.3	Társadalmi környezet és esélyegyenlőség.....	7
1.5	Személyi feltételek.....	8
1.6	Szervezeti struktúra.....	9
1.7	A nevelés-oktatás.....	10
1.7.1	Neveltségi szint.....	10
1.7.2	Tanulmányi helyzet.....	10
1.7.3	Az országos kompetenciamérés eredményei.....	11
1.8	Arculatunk.....	12
1.9	Tanórán kívüli foglalkozások.....	14
1.10	Az évek során kialakult és hagyománnyá lett fontosabb programjaink.....	15
1.11	„Nyitnikék” beiskolázási program - Derkóstoló.....	17
1.12	Diákönkormányzat.....	18
2	Vezetői program.....	19
2.1	Az iskola közösségének stratégiai vezetése és irányítása.....	19
2.2	Célmeghatározás.....	19
2.2.1	Hosszú távú célkitűzések.....	19
2.2.2	Rövid távú célkitűzések.....	20
2.3	Érdekközösség, az együttműködő közösség megteremtése.....	20
2.4	Hagyományok megőrzése.....	22
2.5	Szervezeti kultúra fejlesztése.....	22
2.6	A nevelő – oktató munka fejlesztése.....	23
2.6.1	Nevelő munka fejlesztése.....	23
2.6.2	Oktató munka fejlesztése.....	24
2.7	Humán erőforrás biztosítása és fejlesztése.....	28
2.8	Az infrastruktúra fejlesztése.....	29
2.9	Bevételi források megteremtése pályázatok segítségével.....	30
2.10	A külső kapcsolatok.....	30
3	Zárógondolatok.....	31

1 Helyzetelemzés, az intézmény bemutatása

Pályázatomat a Szombathelyi Derkovits Gyula Általános Iskola dokumentumai, statisztikai adatai alapján készítettem el.

1.1 Iskolatörténet

A Szombathelyi Derkovits Gyula Általános Iskola Szombathely észak-nyugati részén, a Derkovits városrészen helyezkedik el. A lakótelep az 1960-as években a várost szorongató lakáshelyzet enyhítésére jött létre. A lakókörzet tanintézménye a **vasi megyeszékhely első lakótelepi iskolájaként 1968. szeptember 2-án nyitotta meg kapuját** a tanuló ifjúság számára.

Az intézmény az első tanév indulásakor még a **Derkovits Lakótelepi Általános Iskola** nevet viselte. Mivel az épülő lakótelepet Derkovits Gyula szombathelyi születésű festő – és grafikus művésztől nevezték el, ezért az egyedi névválasztás a legkézenfekvőbb megoldást kínálta. Derkovits Gyula születésének 75. évfordulóján, **1969. április 13-án Derkovits Gyula Általános Iskola** lett a hivatalos nevünk.

A 16 tantermes iskolában 25 pedagógus irányításával 507 tanuló nevelése – oktatása kezdődött meg nyolc alsó, hat felső és öt napközis csoportban. (8. osztály nem indult az első tanévben.) Tantárgyi hagyományainkat megalapozva, az 1971/72-es tanévben szakosított tantervi osztályok indultak testnevelés tantárgyból, német és francia nyelvből.

A lakótelepen élők számának folyamatos és gyors emelkedése - a további építkezések folytán - az iskola gyermeklétszámának nagymértékű növekedését eredményezte. Az induló létszám tíz év alatt több mint duplájára emelkedett. 1172 tanuló elhelyezése nem volt könnyű feladat. Különböző helyiségekből szükség tantermeket alakítottak ki, bevezették a délelőtti tanítás mellett váltott műszakban a délutáni tanítást, egyes osztályokat más intézményben helyeztek el. A demográfiai változások következtében 2008 óta ismét egy épületben neveljük-oktatjuk a derkovitsos diákokat.

1.2 Intézményünk alapfeladata

Iskolánk egy feladatellátási helyen, **8 évfolyamos általános iskolaként** működik alsó és felső tagozattal. Köznevelési alapfeladatunk az általános műveltséget megalapozó képzés biztosítása. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése – oktatása és az integrációs felkészítés feltételei adottak intézményünkben. Alsó és felső tagozaton is a szülői elvárások figyelembe vételével biztosítani tudjuk a napközisotthonos ellátást.

1.3 Intézményünk materiális környezete

Az 50 éve épített iskola háromszintes, lapos tetős épület, amelyhez kapcsolódik egy tornaszoba és egy főzőkonyha ebédlővel. Önálló fűtése nincs az iskolának, egy közeli intézményben lévő kazánház szolgáltatja a megfelelő hőmérsékletet a fűtési szezonban.

Az iskola NYDOP-2007-5.3/2F pályázatnak köszönhetően **2009-ben** kívül teljes mértékben, belül pedig egyes részeiben **megújult**. A régi, elavult nyílászárókat új, hő- és hangszigetelt műanyag nyílászárókra cserélték. A külső kék csempével borított homlokzat hőszigetelt borítást kapott. A belső felújítás során az elhasználódott és korrodált víz- és szennyvízvezetékek cseréjére is sor került. A megújult **vizesblokkok** esztétikusabb, higiénikusabb és környezetkímélőbb köntösbe öltöztek.

Az **elektromos hálózat** rekonstrukciójára három lépcsőben került sor 2001 - 2004 között. Időszerű volt ez az átalakítás, hiszen a „Z” és az „α” generációk korában a gyermekek oktatása elképzelhetetlen a modern kor informatikai – technikai eszközeinek használata nélkül.

A zavartalan nevelő – oktató munkát 16 tanterem, kettő számítástechnika terem, egy táncterem, egy természettudományos terem, egy technika terem, egy, az oktatás célját szolgáló helyiség, egy logopédia szoba, egy fejlesztő szoba biztosítja.

Iskolánk méretei alapján (9 x 18 m) csak egy **tornaszobával rendelkezik**, amely nem teszi lehetővé a mindennapos testnevelés feltételeinek elégséges biztosítását. A téli időszakban minden szabad négyzetcentimétert ki kell használni ahhoz, hogy színvonalas és eredményes tornaórákat lehessen tartani. A hosszú földszinti folyosókat ilyenkor nyüzsgő gyerekek lepik

el. Az egyik oldalon szekrényugrást, a másik oldalon talajtorna elemeket gyakorolnak, a teremben kosárlabdáznak.

Sportudvarunkat két bitumenes és egy salakos pálya alkotja. A bitumenes pályák sajnos az évtizedek alatt **megkoptak, balesetveszélyessé váltak**. Ezen sportolási alkalmatosságok reményeink szerint és az ígéretek alapján ebben a tanévben megújulnak, a munkálatok már el is kezdődtek.

Közösségi élményt nyújtó, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló játszótéri játékokkal az iskola közelében lévő játszóterekre való kilátogatással tudnak tanulóink játszani.

A földszinten elhelyezkedő aula nem alkalmas színtere az iskola közösségének egészét befogadó rendezvények, megemlékezések megtartására. Sajnos a hely szűkössége miatt külön kell a programokat megszervezni az alsó és a felső tagozat számára.

Az épületben egyéb kiszolgáló helyiségek is helyet kaptak. **Főzőkonyhánk** az ELAMEN ZRT-nek köszönhetően korszerűen felszerelt. Az ebédlő bútorzata is újszerű, de a hámló mennyezeti vakolat sajnálatos látványa és a higiénias előírásoknak jelenleg nem megfelelő állapota gátolja a kulturált étkezést. A tanári szoba elavult, 50 éves berendezési tárgyainak cseréjére óriási szükség lenne.

Tantermeink a 20/2012. (VII. 31.) EMMI RENDELET-ben leírtaknak és korunk követelményeinek, a tanulók életkorának **megfelelő bútorzattal** vannak berendezve. A több mint 40 évet megélt berendezések cseréjét pályázati források és Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatának támogatása tette lehetővé.

A jogszabály által előírt szükséges taneszközök rendelkezésünkre állnak. A TIOP-1-1-1-07/1-2008-0230, az „Intelligens Iskolák létrehozása Szombathely városában a fenntartható fejlődés tükrében” pályázat eredményeként **két** korszerűen felszerelt **számítástechnika-terem** és **7 interaktív tábla** biztosítja az infokommunikációs eszközök és módszerek használatát. A tanítási órákra és egyéb foglalkozásokra való felkészülésünket a tanári szobában, könyvtárban és az ún. nem interaktív táblás termekben elhelyezett asztali számítógépek segítik.

A 2015/16-os és a 2016/17-es tanévben közel 2,3 millió forintnyi **fenntartói támogatásból** sikerült az elhasználódott **taneszközöket** lecserélni, illetve újakat **beszerezni**. Ez az összeg jelentős mértékben járult hozzá a minőségi munkavégzéshez.

A testnevelésórákon és sportkörökön használt, a magas szintű sportszakmai munkához nélkülözhetetlen sporteszközök beszerzésére a diákolimpiákon elért eredményeink alapján Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata által nyújtott **eredményességi támogatásból**, továbbá fenntartói finanszírozásból nyílik módunk.

A **Derkovits Iskoláért Alapítvány** a felajánlott adó 1%-okból befolyt összeggel segíti a nevelő-oktató munkát, mint például tanulóink tanulmányi versenyeken való részvételét, nevezési díjak, utazási költségek, a hagyományos projektjeink kivitelezésének és a napközis játékok vásárlásának jelentős részét. A **Szülői szervezet** a tanulás terén és a sportban kimagasló teljesítményt nyújtó diákjaink jutalmazást támogatja.

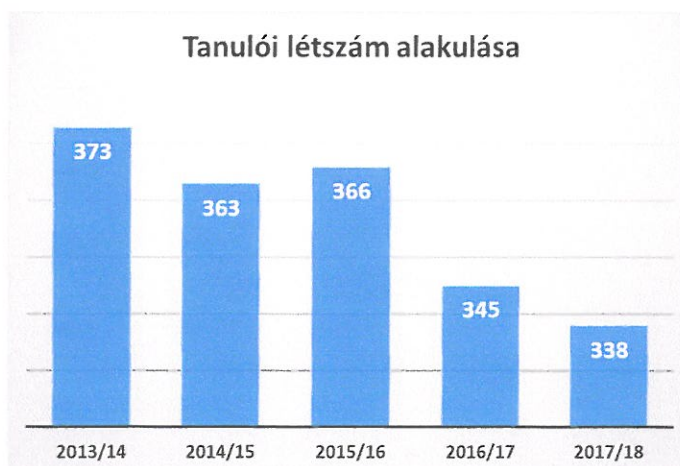
Szombathely Megyei Jogú Város **Önkormányzata** Szociális és Oktatási Bizottsága által kiírt **pályázatok** évről-évre jelentős összeggel járulnak hozzá hagyományos programjaink színvonalas megvalósításához (Komm, wir hören dich! – német versmondó verseny, Derkovits-heti programok, „201... gyermekszemmel” rajzolóverseny, Kismenedzser témanap).

A közel 16 000 kötetes iskolai **könyvtár** biztosítja azokat a szolgáltatásokat, könyveket és egyéb forrásokat az iskolahasználók számára, melyek a Pedagógiai programunkban meghatározott célok megvalósítását segítik az ismeretszerzés, az önművelés, az élethosszig tartó tanulás terén.

1.4 Intézményünk immateriális környezete

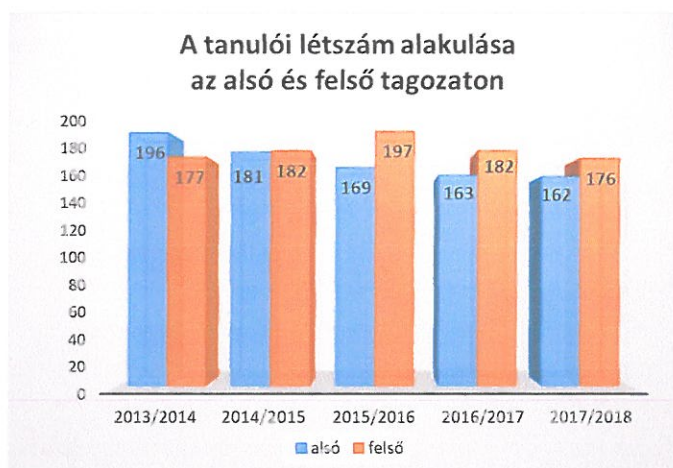
1.4.1 Demográfiai sajátosságok

Az első tanévben 507 diák oktatása kezdődött el az iskolában. 1977-re ez a lélekszám 1172 főre

emelkedett. Időközben a városrészen és a közvetlen környékén három új általános iskola kezdte meg működését. A „konkurencia” megjelenése, a születésszám csökkenése, és a beiskolázási körzetünkben a népesség korösszetételének változása az elmúlt húsz évet tekintve kedvezőtlenül alakult, folyamatosan apadó tanulói

létszámot előidézve. Ezen okok következtében intézményünkkel tanulói jogviszonyban lévők száma 2003-ra visszacsökkent arra a szintre, amellyel indultunk, és azóta is fogatkozunk.

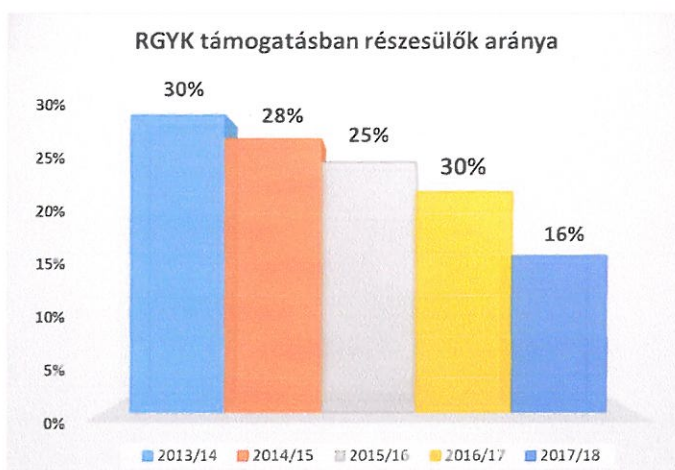
A 2008/2009-es tanévtől állandósultak a kétszintűs évfolyamok, így elférünk már egy épületben. Az elmúlt öt évben a tanulói létszám összetétele megváltozott. Az alsó és a felső tagozaton a 2014/2015-ös tanévben szinte ugyanannyi diák tanult. Az ezt követő időszakban a felsőbb évfolyamok létszáma meghaladta az

alsóbb évfolyamokét. Az alsó tagozat létszáma csökkenő tendenciát mutat, melynek oka, hogy kevesebb első osztályos gyermeket íratnak be. Amint felérnek az alacsonyabb létszámú évfolyamok a felső tagozatra, úgy maga után vonja ott is a csökkenést.

Jelenleg az alsó tagozaton az osztálylétszámok átlaga 20 fő, felső tagozaton 22 fő. Az intézményi átlag 21 fő. Az iskola felvehető maximális tanuló száma 432 fő, ez 78%-os kihasználtságot jelent.

1.4.2 Szociális helyzet

Napjainkra előregedett a városrész, kevesebb a fiatal gyermekes házaspár, másrészt a „tehetősebb családok” a város családi házas övezeteibe költöztek. A megüresedett lakások többségébe, - melyek önkormányzati tulajdonná váltak - kevésbé jó anyagi körülmények között élő, **szociálisan rászorult családok** kerültek.

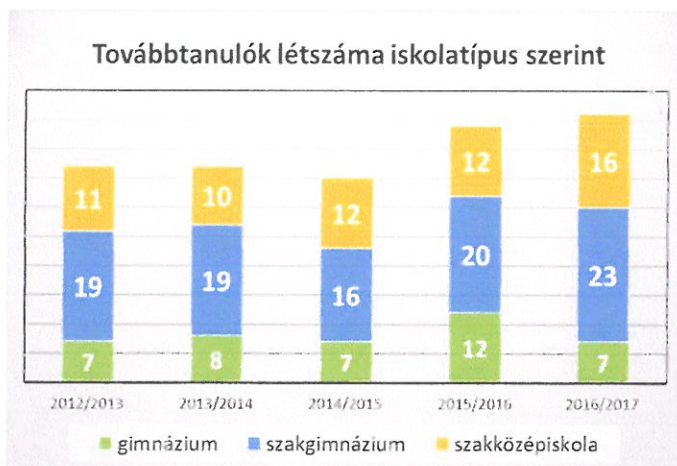
Intézményünk időről időre egyre több olyan tanulót fogad, akik csonka családban élnek, illetve a szüleik iskolai végzettsége egyre alacsonyabb szintű. Sok családnak gondot okoz a **mindennapi megélhetés**. A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő tanulók aránya 2011/12-es tanévben 32% volt.

Azóta folyamatosan csökken és az idei tanévben a vizsgált időszak vonatkozásában a legalacsonyabb – 16%-os értéket mutat. Öröndetes tény, hogy fogyatkozik a szociálisan rászoruló gyermekek száma, – a foglalkoztatási mutatók kedvező alakulása következtében – de ez sajnos korántsem jelenti azt, hogy tanulóink kb, ¼-e ne olyan családban élne, ahol az egzisztenciális nehézségek mindennaposak.

A helyi önkormányzat hozzájárul a tanulók étkeztetéséhez. Ebben a tanévben 218 tanuló veszi igénybe az iskolai közétkeztetést: 22% térítésmentesen, 31% kedvezményesen, 47% teljes áron.

1.4.3 Társadalmi környezet és esélyegyenlőség

Intézményünk működésére jelentős hatása van a társadalmi és kulturális környezetnek. A szülői ház erős befolyással bír tanulóink tanulás iránti motivációjára, továbbtanulási szándékára, művelődési igényére. Mivel az iskola környezetében lakók maguk sem gondolják úgy, hogy „a tudás hatalom”, hogy egy ember személyisége annál gazdagabb, minél több ismeret birtokában van, ezért gyermekeiket sem ösztönzik a tanulásra.

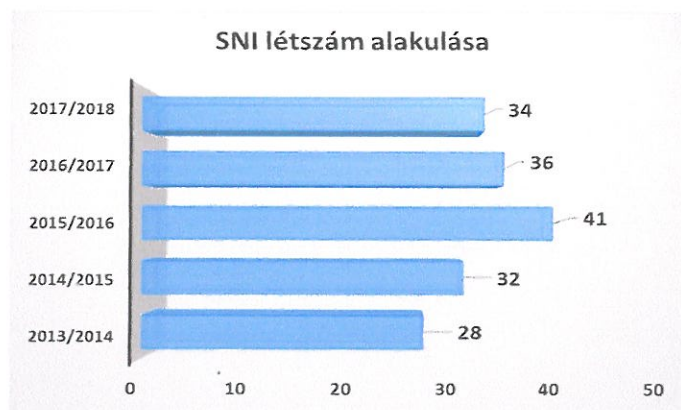

Végzős tanulóink a szakgimnáziumok és a szakközépiskolák kínálata közül választanak elsősorban. A vizsgált időszakban diákjaink közel fele szakgimnáziumba, egy harmada szakközépiskolába, egy ötöde gimnáziumban folytatta tanulmányait.

A Derkovits iskola diákjait a szombathelyi középiskolák szívesen fogadják, mert évtizedek óta olyan visszajelzéseket kapunk tőlük informális és formális csatornákon keresztül, hogy a nálunk végzett tanulók biztos alapokkal érkeznek új iskolájukba.

Tanulóink „nagybetűs” életben való érvényesülésének lehetőségét befolyásolja a társadalmi környezet különbözősége. Ennek kiküszöbölésére készítettük el **esélyegyenlőségi programunkat**, melynek sarkalatos pontjai a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesítése. Intézményünk minden egyes szegmensét felöleli a **hátrányok minimalizálására és az esélyegyenlőség előmozdítására való törekvés.**

Az intézmény fogadja a sajátos nevelési igényű tanulókat.

Szakmai alapidokumentumunkban meghatározott fogyatékossgal bíró gyermekeket úm. hallás fogyatékos, beszéd fogyatékos és egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdőket oktatunk az **integráció** keretében. Velük az utazó gyógypedagógiai hálózat munkatársai foglalkoznak heti rendszerességgel.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek száma ebben a tanévben a legmagasabb, 39 fő. A hátrányok leküzdésében az iskola két fejlesztő pedagógusa segíti őket. Tanulóink 21%-a küzd háttér-képességbeli, tanulási, magatartási nehézséggel.

Iskolánk szoros kapcsolatot ápol a **védőnő**vel és az **iskolaorvossal**. Rendszeresen a védőnői és iskolaorvosi ellenőrzések, vizsgálatok. Minden tanévben minden gyereknek kötelező az **iskola fogászat**on való részvétel.

Intézményünk jól működő kapcsolatot alakított ki a **Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermejjóléti Szolgálattal**. Minden esetben eleget teszünk jelzési kötelezettségünknek, Tanulóinkkal kapcsolatban felmerült nehézségeket eddig mindig sikerült nagy körültekintéssel, és minden fél számára megnyugtató módon rendezni.

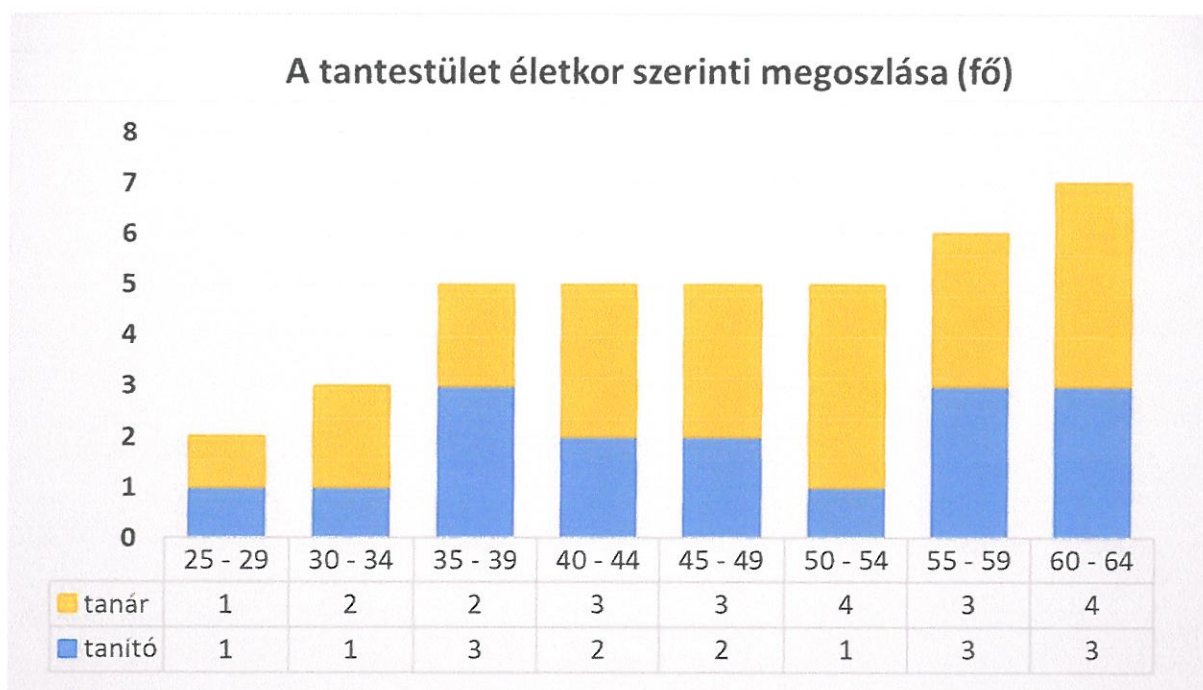
1.5 Személyi feltételek

A 2017/2018-as tanévben **38 fő teljes munkaidős** foglalkoztatású és 3 fő óraadó biztosítja a nevelő-oktató munka személyi feltételeit. A szakos ellátottság 100%-os. A nevelőtestület összetétele az elmúlt években a nyugdíjazások és a gyermekvállalások miatt változott, és a jövőben is fog változni. A pedagógusok közül 14 fő tanítói, 22 fő szaktanári, két fő mindegyik végzettséggel rendelkezik. Szakvizsgázott hat fő, egyetemi végzettséget szerzett tíz fő.

A pedagógus életpályamodell alapján 13 fő léphetett magasabb fokozatba minősítő eljárás vagy minősítő vizsga keretében (pedagógus II. fokozat 12 fő, pedagógus I. fokozat egy fő). Gyakornoki státuszban 3 fő dolgozik, egyikőjük minősítő vizsgája ebben a tanévben esedékes.

Az elmúlt tanévben 11 pedagógus önértékelését, egy vezetői, egy intézményi önértékelést végeztünk el. Vezetői és intézményi tanfelügyeletre is sor került. Jelenleg négy kolléga önértékelése van folyamatban.

A pedagógusaink **átlag életkora magas**, 48 év. A tantestület 47%-a 50 év, 26%-a 40 év feletti, 27%-a 40 év alatti. A tanítók 44%-a 50 év, 25%-a 40 év felett, míg 31%-a 40 év alatt van. A tanárok esetében az 50 és a 40 év felettek aránya is magasabb (50% és 27%), míg ehhez képest a 40 év alatti kollégák százalékos megoszlása csak 23%.

A pedagógus munkát segítő munkatársaknak meghatározó szerepük van az iskola mindennapi életében – egy fő iskolatitkár, egy fő gazdasági ügyintéző, egy fő pedagógiai asszisztens, 0,5 állású rendszergazda. A technikai dolgozók (egy fő karbantartó-takarító, négy fő takarító) gondoskodnak az épület állagmegóvásáról és tisztántartásáról.

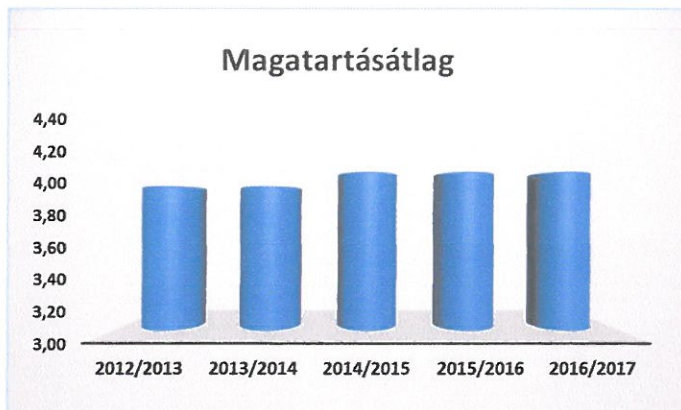
1.6 Szervezeti struktúra

A Derkovits iskola Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza az intézmény szervezeti felépítését, a vezetői struktúrát, a szervezeti egységeket, a belső kapcsolattartás módját, a feladat- és hatásköröket. Húsz év gondos kimunkálásának eredménye, hogy iskolánk jól funkcionáló szervezet. A kialakított szervezeti egységek és vezetői szintek biztosítják a zavartalan feladatellátást. Az intézmény élén az intézményvezető áll, aki az iskola operatív munkáját irányítja a két igazgatóhelyettes segítségével.

A szakmailag megalapozott igazgatói döntések meghozatalában az Iskolavezetés (az iskolavezetők, a munkaközösségek vezetői, a közalkalmazotti tanács elnöke és a diáktanács munkáját segítő pedagógus) nyújt segítséget. A vezető helyettesek koordinálják a tagozatok munkáját és szervezik a mindennapi tevékenységet. A munkaközösségek részt vesznek az intézmény szakmai munkájának irányításában, tervezésében, szervezésében, ellenőrzésében.

1.7 A nevelés-oktatás

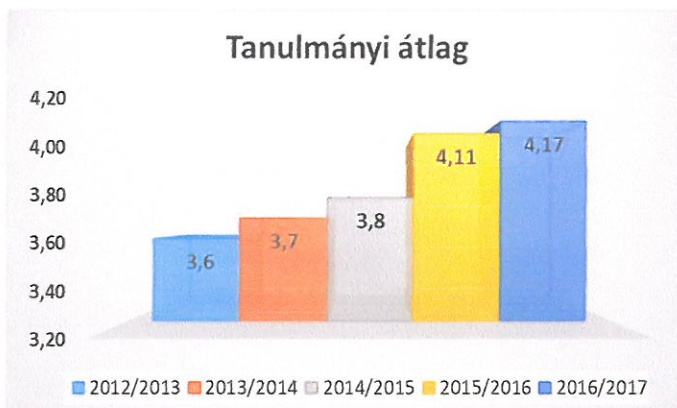
1.7.1 Neveltségi szint

Tanulóink neveltségi szintje a családi háttér sokszínűsége miatt nagyon különböző. A kiegyensúlyozott, törődő, szabálykövetítő légkör egyre kevesebb diákunknak adatik meg. Ez a hátrány azonban **nem tükröződik a magatartásátlagokban.**

A kellő gondossággal összeállított Házirend, az odafigyelő, színvonalas szaktanári, osztályfőnöki munka folyamánya, hogy az **iskola környezetének slumosodása** ellenére is gátat tud szabni a deviáns viselkedési formáknak.

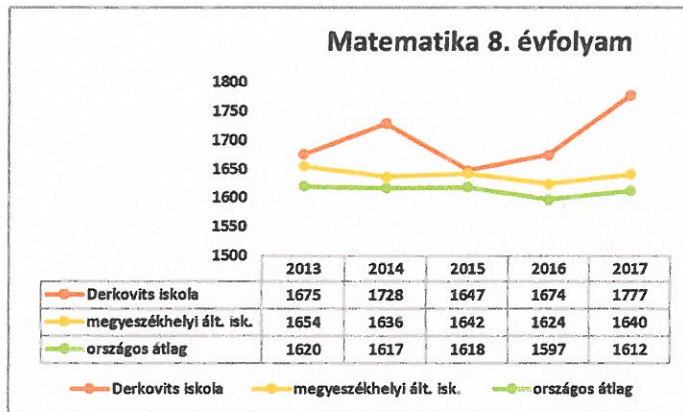
1.7.2 Tanulmányi helyzet

Az iskola tanulmányi átlagában 5 év alatt közel 0,6-es javulás tapasztalható, mely szoros összefüggésben áll a szorgalom átlagának emelkedésével. A vizuális alapokon nyugvó korszerű oktatási módszerek alkalmazása, a tantestület tanítási attitűdjének átalakulása diákjaink tanuláshoz

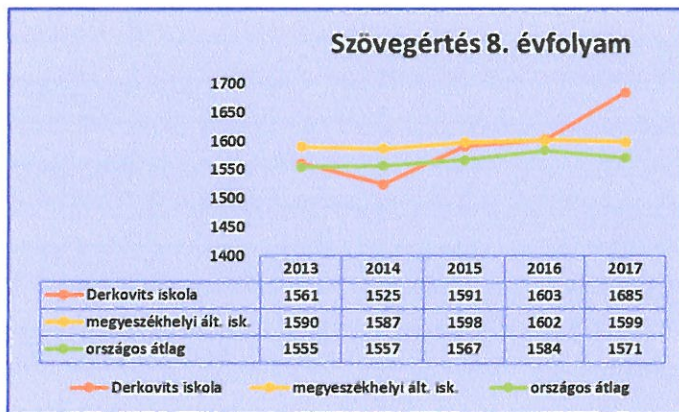
való viszonyán is sokat alakított, így a tanulmányi eredmények is jobbak lettek.

1.7.3 Az országos kompetenciamérés eredményei

A tanulás-tanítás folyamatában már első évfolyamtól kezdve kiemelten kezeljük a kulcskompetenciák fejlesztését. Éppen ezért nagy hangsúlyt fektetünk a mérési eredmények kiértékelésére is. Tanulóink a matematikaméréseken a 2013-2017 közötti időintervallumban minden

évben az országos és a megyeszékhelyi általános iskolák átlaga felett teljesítettek. 2015-ben egy kis visszaesés volt tapasztalható, de azóta megint jobbak a mutatóink.

A szövegértési kompetencia eredmények a vizsgált időszak első három évében a megyeszékhelyi általános iskolák, sőt egy ízben az országos átlag alatt voltak. 2016 óta azonban a diákok teljesítményértéke a referencia csoportok átlaga felett helyezkedik el.

A tantestület minden tagja elfogadja, hogy nemcsak a matematika és a magyar tanárok sikere vagy sikertelensége az elért eredmény. Minden kolléga feladata, – a tanított tantárgy keretein belül – hogy fejlessze az alkalmazható tudás kialakításához szükséges képességeket. Az eredmények javulása mögött tudatos elemző munkával kidolgozott intézkedési terv áll. A mérésben érintett szaktanárok az egyes tanulókra vonatkoztatva elvégzik a mérési eredmények elemzését, melyeket munkaközösségi és intézményi szinten is elemzünk és kiértékelünk. Létrehoztunk egy feladatbankot, amely jelentős mértékben megkönnyíti munkánkat.

1.8 Arculatunk

Tevékenységünket az 1998/99. tanévtől alapvetően Pedagógiai programunk határoz meg, melyet a törvényi változások hatására többször átdolgoztunk. Ebben prioritást élveznek az ún. alapozó tantárgyak, a nyelvtanítás, a normakövető magatartásra való nevelés, az informatika oktatása és a vállalkozói kompetenciák fejlesztése. Tanítványaink jelentős része szociálisan hátrányos helyzetű, ezért számukra az esélyt az életben való boldoguláshoz ezen ismeretek elsajátítása jelentheti.

Pedagógiai programunk tudatos, elemző munka eredményeként az iskola egyéni arculatát tükrözi. A sajátos profil kialakításában építettünk hagyományainkra, szokásainkra, ezeket kiegészítve a haladást szolgáló értékeinkre.

Első osztályban hagyományos **szótagoló-elemző módszerrel** tanítjuk az olvasást. A harmadik és a negyedik évfolyamon a tanítás tantárgycsoportok szerint történik. Élesen **elkülönül a délelőtti és a délutáni munkarend**. A délelőtti tantárgyi órákat a délutáni **napközi** követi, ahol az életrend, a tanulás és a regenerálódás köré szerveződik. A napközi kezdetektől szerves része az iskola életének. A házi feladatok elkészítése mellett kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a hozzánk járó gyerekek jól érezzék magukat, szabadidejüket értelmesen, hasznosan, tartalmasan töltsék el. Olyan programokat szervezünk, melyek biztosítják számukra az élményszerűséget, az örömmel megélt pillanatokot és a közös élményeket.

A **számítástechnika** még gyerekcipőben járt, mi már akkor **bázis iskolaként** működünk. Ennek a korszaknak köszönhetően a mai napig nagy hangsúlyt fektetünk az informatikaoktatásra. Két informatika terem áll rendelkezésünkre egy TIOP pályázat eredményeként, és ez lehetővé teszi a tantárgy csoportbontásban történő tanítását. Gépparkunk fejlesztése jelenleg is folyamatban van, az EFOP-3.2.4-16-2016-00001 „Digitális kompetencia fejlesztése” projekt tanári laptopjai a napokban érkeznek.

Emelt szintű testnevelés 1-8. évfolyamokon működik. A nívó csoportba alkalmassági mérésen való megfelelés után lehet bekerülni. Az 50 éves fennállás alatt a **legtöbb sikert** testnevelés tagozatos diákjaink révén értük el. Ennek kézzel fogható bizonyítékai a vitrinekben elhelyezett serlegek, oklevelek, rangos országos elismerések. A legsikeresebb „versenyszámunk” a

Játékos sportverseny. A versenysorozat indulása óta – 1989 – csupán három alkalommal nem lehettünk ott az ország legjobb nyolc csapata között. A **felkészülésben a mostoha körülmények** sem szegik kedvét lelkes testnevelő kollégáinknak.

A mindennapos testnevelés lehetőséget biztosít tanulóinknak a rendszeres testmozgásra. A versenyeztetés mellett nagy hangsúlyt fektetünk olyan mozgásformák megismertetésére, melyek szabadidősportként alkalmasak hosszú távon is a testi-lelki egészség megőrzésére. A mozgáskoordináció sokoldalú fejlesztése érdekében bevezettük heti egy órában a táncoktatást.

Iskola időn kívül **szivacskezilabda és labdarúgó edzésekre** járhatnak tanítványaink. Ezeket a foglalkozásokat helyben szervezzük meg a Szombathelyi Kézilabda Klub és Akadémia és a Grundball PFC közreműködésével.

A francia nyelv tanítása 1988-ban megszűnt, helyét teljes egészében a német nyelv oktatása vette át. Az életkori sajátosságok figyelembevételével már az első évfolyamtól biztosítjuk a német vagy angol nyelv tanulását. Csoportbontásban 1-3. évfolyamon heti egy, 4-8. évfolyamon heti három órában tanulhatják ezt a két nyelvet a diákok. A csoportbontásnak köszönhetően hatékonyan tudjuk fejleszteni a különböző nyelvi készségeket. **Ötödik évfolyamtól emelt szintű német nyelvoktatásban** részesülnek a legjobb német nyelvi készségekkel rendelkező tanulóink.

1998 óta a tagozatos osztályok helyett a **sávós oktatási formát** alkalmazzuk. Ez azt jelenti, hogy az évfolyamoknak egy időben van testnevelés vagy idegennyelvi órájuk, képességeik szerinti csoportbontásban. Ez az oktatás szervezési forma nagyszerű színtere a tehetséggondozásnak, mivel diákjaink kiváló eredményeket érnek el a megyei és országos versenyeken.

A gazdasági élet folytonos változásai állandó kihívás elé állítanak bennünket. Az élethosszig tartó tanulás, magas szintű szaktudás, megfelelő készségek, képességek, kompetenciák elsajátítása, melyek képessé tesznek mindnyájunkat az életben való sikeres boldogulásra, a gazdaság, oktatással szemben támasztott követelményei az új oktatási törvénybe is beépültek. A NAT fejlesztési területek – a nevelési célok, a gazdasági és pénzügyi nevelés fontosságát hangsúlyozzák.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia kulcsfontosságú képességgé lépett elő a XXI. század képzési rendszerében. A kormány is nagy hangsúlyt fektet a felnövekvő nemzedékek pénzügyi kultúrájának, vállalkozói attitűdjeinek fejlesztésére.

Ezt a kezdeményezést már iskolánk első pedagógiai programjában (1998) leírtuk, amelyben fő értéknek fogalmazzuk meg a testi-lelki egészség mellett az alkalmazható tudást. Fontos feladatunknak tartjuk, hogy tanítványaink olyan ismeretek birtokába kerüljenek, melyek segítségükre lesznek abban, hogy korunk társadalmi – gazdasági jelenségeit, változásait megértsék.

„Az alkalmazható tudásra, a gyakorlatorientált oktatásra, a gazdálkodási ismeretekre, a konstruktív életvezetés alapjainak és a menedzser szemléletnek a megismertetésére alapozva arra törekszünk, hogy tanítványainkban felkeltsük az igényt arra, hogy önmaguk sorsáért felelősséget vállaló, tevékeny, alkotó életet éljenek.”¹

Pedagógiai programunkban megfogalmazottak megvalósulása érdekében felépítettük „**Kismenedzser**” programunkat, mely a 2016/2017-es tanévben vált először teljes egészé.

A pénzügyi kultúra ismereteit tanítandó a 2015/2016-os tanévtől a kerettanterv szabadon tervezhető órakeretének terhére 7. évfolyamon bevezettük a „**Gazdálkodási és pénzügyi ismeretek**” tantárgyat. A családok gazdálkodásán, majd az egész nemzetgazdaság működésén keresztül vezeti végig a piacgazdaság legfontosabb folyamatait.

Erre épül 8. évfolyamon a „**Vállalkozzunk**” tantárgy, melynek célja, hogy a diákok betekintést nyerjenek a vállalkozások működésébe.

2016-ban nyertük el először a „**Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola**” címet a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium pályázatán.

1.9 Tanórán kívüli foglalkozások

"Hinnünk kell, hogy tehetségesek vagyunk valamiben, és hogy ezt a valamit bármi áron el kell érünk."

(Marie Curie)

¹ <http://derko.hu/doc/pedprogram.pdf> Letöltve: 2018.03.16. 14. p.

A **tehetség** kibontakoztatását felettebb fontosnak tartjuk. Úgy hisszük, hogy valamennyi tanítványunk tehetséges valamiben. A mi feladatunk, hogy ezt felfedezzük és kibontakoztassuk. Az emelt szintű testnevelés és németnyelv-tanítás mellett erre a **szakkörök**, művészeti fesztiváljaink biztosítanak lehetőséget.

Alsó tagozaton, **rajzszakkörön** fejleszthetik művészi képességeiket diákjaink. Rendszeresen készítenek pályázati anyagokat, melyeket szép számban díjaznak is.

Az énekkar rendezvényeink színvonalas megrendezésében és a közös éneklés örömeiben játszik fontos szerepet.

Matematika szakkört 2-8. évfolyamokon szervezünk a tehetséges és kitűnő matematikai kompetenciával rendelkező diákok számára. A Zrínyi, a Kenguru, az Orchidea, az Alapműveleti matematikaversenyeken számos megyei első, és rangos országos helyezéssel büszkélkedhetünk.

Tehetséges tanulóink mellett **kiemelt figyelmet** fordítunk a tanulásban nehezebben haladókra, **beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő** és a **sajátos nevelési igényű** tanulóinkra. A tananyagban való haladáshoz a **tantárgyi korrepetálások** nyújtanak segítséget, a háttér készségek, képességek fejlesztése pedig **fejlesztő- és gyógypedagógusok** segítségével történik.

1.10 Az évek során kialakult és hagyománnyá lett fontosabb programjaink

Derkovits Gyula emlékének ápolása a Derkovits-hét hagyományának húsz évvel ezelőtti felélesztése óta szívügyünk. Az egy héten át tartó eseménysorozat minden napjára jut egy – egy rendezvény.

2009-ben indult útjára a **Verssoroló gála**. A Humán munkaközösség minden évben egy téma köré gyűjti a verseket és a város, valamint a városkörnyéki iskolák honlapunkon keresztül szavazhatnak az általuk legszebbnek ítéltre. A legtöbb szavazatot kapott 10 költemény ünnepélyes gálaműsoron hangzik el.

Minden esztendőben április 13-án, Derkovits Gyula születésnapján **megkoszorúzzuk** a festő iskolánkban elhelyezett szobrát. Majd az iskola melletti téren felállított Majthényi Károly

Derkovits szteléjénel helyezzük el az emlékezés koszorúit. Az ünnepségen az iskola diákközösségén kívül az önkormányzat, a Szombathelyi Képtár, a Derkovits városrész képviselői is részt vesznek.

1998 óta évente rendezünk **kiállítást**. Az 1970-es években a Derkovits iskola adott otthont a Derkovits ösztöndíjasok kiállításának. Napjainkban a Derkovits - heti tárlatot olyan művészek alkotásaiból állítjuk össze, akik kötődnek iskolánkhöz.

Korunk kihívásaihoz való sikeres alkalmazkodásunk feltétele, hogy milyen szintű idegennyelvi tudás birtokában vagyunk. Ennek fontosságára hívjuk fel tanítványaink figyelmét a **Nyelvi nap** keretében. Célunk az idegennyelv tanulásának népszerűsítése játékos, interaktív, sikerélményen alapuló vidám délelőtti keretében.

Pedagógiai programunk egyik alappillérére, az alkalmazható tudásra építettük fel a 2007/2008-as 3tanévtől az 5 - 6.évfolyamon „**A Siker kulcsa**” tervet, a Kismenedzser program részeként. Ebben olyan kompetenciák kialakítására törekszünk, melyek birtokában diákjaink képessé válnak az önálló ismeretszerzésre, a korszerű informatikai eszközök használatára, a társadalmi-gazdasági életben való orientációra, az önálló életvitelre, a tudatos vásárlói magatartásra.

A nemzeti öntudat kialakításának folyamatában első lépés, hogy tanítványaink szűkebb pátriájuk kultúrájának értékeit, hagyományait megismerjék. Ezért a Derkovits – héten **Helyismereti napot** szervezünk, hogy tanulóink minél többet megtudjanak Szombathely természeti és épített környezetéről.

Iskolánk az ünnepi hét keretében **Derkovits-vetélkedőt** is szervez. Az erőpróba során tanulóink számot adnak arról a tudásról, melyet Derkovits Gyula munkásságáról szereznek a tantárgyi órákon.

Intézményünk arculatát meghatározó értékek között tartjuk számon a testi – lelki egészséget. Diákjainkkal a mozgás megszerettetése, annak életformává válása fontos feladatunk. A **Sportnap** jó alkalmat teremt arra, hogy tanár – diák együtt mozogjon, versenyezzen.

Az iskolai túrák, a Helyismereti nap, a Madarak és fák napja, az Egészség hét, a Víz világnapja a Föld napja a tanulók természetszeretetét, környezettudatos magatartását, az egészséges

életmód jelentőségének felismerését, a betegségek elkerülésének, a higiénés szabályok betartásának és a mindennapi testmozgás igényének kialakulását szolgálják.

„Fontos, hogy tanulóink ismerjék tágabb és szűkebb környezetük természeti és épített értékeit. Legyenek ismereteik a környezetvédelmi problémákról, tennivalókról. A természet szeretetére, helyes viselkedési minták kialakítására törekszünk, melyek környezetmegóvó cselekvésre ösztönöznek.”²

Nemzeti ünnepeinkről színvonalas műsorok alkalmával **emlékezünk** meg iskolai vagy osztálykeretben.

Iskolánk tanítói munkaközössége 2000 óta rajzversenyt hirdet a város és városkörnyék alsós kisdíákjai számára. A „**Gyermekszemmel**” **rajzolóverseny** egyedisége abban rejlik, hogy a gyerekek a helyszínen készítik el munkáikat, előre meghatározott témakörben.

Komm, wir hören dich!, német nyelvi versmondó versenyünk - a nyelvi munkaközösség szervezésében - népszerűsíti a német nyelvtanulás jelentőségét az alsó tagozatos gyermekek körében. A németül tanuló kisdíákoknak 2010 óta biztosítunk olyan lehetőséget, ahol a nyelvi tudásukat és előadói képességeiket is próbára tehetik.

1.11 „Nyitnikék” beiskolázási program - Derkóstoló

A demográfiai mélyrepülés iskolánkat is elérte. Szolgáltató intézménnyé váltunk, s mint ilyen reklámozni kell a termékünket, hogy minél több „vásárlót” becsalogassunk. Ennek érdekében kidolgoztuk „**Nyitnikék**” **beiskolázási programunkat**. Célunk, hogy a szülők és a **nagycsoportos óvodások** megismerkedjenek az iskolával, a tanító nénikkel.

Az apróságok komplex **készségfejlesztő foglalkozásokon** vehetnek részt **havi rendszerességgel** a tanító nénik irányításával. A szülőknek meghívott előadók, illetve pedagógusaink tartanak előadásokat az iskolakezdéssel kapcsolatos zökkenőkről, nehézségekről, megoldási alternatívákat kínálva.

² <http://derko.hu/doc/pedprogram.pdf> Letöltve:2018.02.25. 15.p.

Várjuk a nagycsoportos óvodásokat az intézménybe (óvó nénik kíséretében), ahol **ovis angol és informatikai foglalkozáson** vehetnek részt. A német szakos tanárok pedig az óvodákban tartanak német **nyelvi foglalkozásokat**.

Az óvó nénik ellátogatnak az első osztályokba tanítási órára, ahol volt óvodásaik fejlődését figyelhetik meg. Intézményünk elindította a **Derkó Kupa – ovis versenyt**, mely a Játékos sportverseny mintájára óvodásoknak szervezett erőpróba.

Az **iskola és óvoda közötti átmenet** megkönnyítésének legfontosabb programja a **Gólyatábor**. Ezt a programunkat minden év augusztus utolsó két munkanapjának délelőttjén szervezzük elsőseink számára. Így szeptember elsején már ismerős közegbe érkeznek a gyerekek, ezzel is segítve beilleszkedésüket.

1.12 Diákönkormányzat

Az intézményi diákönkormányzat célja, hogy megteremtse a tartalmas, színes diákélet lehetőségeit, érvényesítsék jogaikat, gyakorolják kötelességeiket az iskolavezetéssel és a nevelőtestülettel együttműködve.

Diákönkormányzati programok:

- környezetvédelmi akcióink: papír- és elemgyűjtés, melyek bevétele biztosítja a diákprogramok anyagi forrását
- Mikulás napján és karácsonykor a diáktanács vezetősége kis műsorral kedveskedik az osztályoknak, megajándékozzák az iskola minden tanulóját, feldíszítik az iskolai karácsonyfát
- a farsangi sulis disco, a jelmezes felvonulással és tombolahúzással a felső tagozatos diákok által kedveltebb rendezvény
- „Tégy egy órát iskoláért” akció során az iskola épületének közvetlen és tágabb környezetének megtisztítása
- DÖK nap, mely egy a fergeteges gyermeknapis forgatag.

2 Vezetői program

Öt évvel ezelőtt lehetőséget kaptam, hogy az intézmény belső világát, működését más aspektusból is megismerhessem. Megtapasztaltam, hogy iskolánk jól strukturált, gördülékenyen működő szervezet. A vezetői programomban azokat a területeket érintem, ahol meglátásom szerint van lehetőségünk fejlődni, újat alkotni a kialakított fő arculati irányvonalak megtartása mellett.

2.1 Az iskola közösségének stratégiai vezetése és irányítása

„A főnök a csapat mögött áll és hajtja az embereket, míg a vezető elől megy, és azt mondja: kövessetek!”³

A vezetés mikéntje tanulható, de a **vezető személyisége** mindig is meghatározó abban, hogy milyen **vezetői stílust** alkalmaz. Véleményem szerint az a jó vezető, aki a különböző vezetési stílusokat ötvözi. Hiszen minden probléma, feladat, kitűzött cél más és más, ezek megoldására, elvégzésére mozgósított szervezeti tagok egyénisége is különböző. Egy jó vezető iránymutató, személyiségtisztelő, követelményállító, kényszerítő, felkészítő és gondoskodó.

A vezető fokmérője nem a teljesítmény, hanem az, hogy mi történik akkor, ha nincs jelen az iskolában. Hozzám legközelebb az iránymutató, követelményállító, felkészítő és gondoskodó stílus áll. Olykor azonban a kényszerítő vezetést is alkalmazni kell. Vezető és vezetettek között a bizalom kétirányú interakciójára van szükség. Bizalom nélkül nem lehet sikeres egy intézmény vezetése. Céлом, hogy mindig azt a vezetési stílust alkalmazzam, amelyre a cél elérése érdekében a munkatársaimnak szüksége van. Az eddigi gyakorlathoz hasonlóképpen fontosnak tartom az alkalmazotti közösség tagjainak egyenrangú félként való kezelését.

2.2 Célmeghatározás

2.2.1 Hosszú távú célkitűzések

- az intézmény hosszú távon való fennmaradásának biztosítása
- Derkós hagyományok megőrzése
- arculati sokszínűség, vonzerő növelése

³ <https://hu.wikipedia.org/wiki/Vezet%C3%A9selm%C3%A9let> Letöltve 2018. 03.16.

- a teljes körű szakos ellátottság fenntartása, a megfelelő pedagógus utánpótlás biztosításával
- pályázatokon való tevékenyebb részvétel
- korszerű pedagógiai módszerek alkalmazási arányának növelése
- szülői közösség hatékonyabb szerepvállalása az iskola életében
- funkcionális és esztétikus iskolaudvar kialakítása
- a kompetenciamérések eredményeinek megtartása, javítása az eredmények ismeretében

2.2.2 Rövid távú célkitűzések

- folytonosság fenntartása a vezetőváltás után
- szakszerű és törvényes működés biztosítása a jogszabályi előírásoknak és a fenntartói elvárásoknak megfelelően
- a honlap arculati változtatása, egyéb közösségi oldalakon való egyedi, folyamatos, naprakész megjelenés
- iskolát bemutató kisfilm elkészítése és annak publikálása
- belső tudásmegosztó portál létrehozása
- pedagógusok számítógépes alapismereteinek fejlesztése
- KRÉTA – elektronikus napló bevezetése

2.3 Érdekközösség, az együttműködő közösség megteremtése

Az iskolában folyó munka egy szolgáltatás, melynek sikerességét az is mutatja, hogy ezt hányan veszik igénybe. A beiskolázási számadataink tükrében nehéz időszak előtt állunk. A kifogások keresése, a struccpolitika csak megpecsételheti sorsunkat. Magunknak kell felépíteni egy olyan imaget, mely megoldhatja gondjainkat. Sikeres távlatokban gondolkodni csak együttműködni képes csapattal lehet és érdemes.

„Aggódni és jajveszékelní, siránkozni és sajnálkozni mindig sokkal könnyebb, mint tenni, végrehajtani valami érdemleges tettet.”

Amerikai fater c. film

Tantestületünk sok színes egyéniségből áll, akik önállóak, kreatívok. A közösen megfogalmazott célok csak akkor realizálódhatnak eredményesen, ha a független pedagógus személyiségek az együttes célkitűzések érdekében tevékenykednek, a pedagógiai programban meghatározott célok megvalósulása érdekében végzik munkájukat.

Vezetőként az a feladatom, hogy az egyes munkatársakban rejlő módszertani kultúra, jó gyakorlat, munkaintenzitás ne egyénileg nyilvánuljon meg, hanem az iskolai közösség szolgálatába állítva egymást erősítsék, ahelyett, hogy egymástól elkülönülve létezenek. Az egyén csak akkor lehet sikeres, ha az a közösség is sikeres, amelynek a tagja.

Meggyőződésem, hogy eredményt csak sikerre motivált társakkal lehet elérni. Ezért fontos feladat az egyén belső motivációjának és az iskolai célok elérésének összekapcsolása.

Az **együttműködő közösség** számomra, nem csupán pedagógus – pedagógus, hanem pedagógus – diák, pedagógus – szülő közötti interakciókat is jelenti. Az iskola az a hely kell, hogy legyen, ahol nyugodt, szeretetteljes légkör veszi körül a benne élőket.

Felgyorsult, állandóan változó világunk frusztrálttá tesz tanárt, diákot, szülőt egyaránt. Az elfogadó, empátikus magatartási motívumok követése sikeres kommunikációt, együtt munkálkodást eredményez. A gyermekek nevelésének színtere a család és az iskola. A neveltségi szint megtartása, emelése érdekében nélkülözhetetlen a szülő és az iskola partneri kapcsolatának ápolása, mert csak a közösen kialakított értékrend szolgálhatja a fejlődést ezen a téren. Mindennapos feladataink részét kell képeznie a szülői bizalom kialakításának és megőrzésének, hiszen ők a legfontosabb megrendelőink. Elégedettségük meghatározója az iskola jövőjének. A közösségépítő programoknak nagy szerepe van abban, hogy ez a „szövetséges viszony” kialakuljon, fejlődjön az érintett mikro csoportoknál. A szülői közösség aktív szerepvállalása még hatékonyabbá teheti ezt a folyamatot.

Az intézményben a törvényi előírásoknak megfelelően működik a Diákönkormányzat, a Szülői Közösség és az Intézményi Tanács. Jogszabályban meghatározott kérdésekben véleményezési és egyetértési jogaikkal élhetnek. A jövőben is biztosítani fogom ezen jogosultságaikat. A fontosabb döntések meghozatalakor számítok javaslatokra, véleményükre. Amennyiben lehetséges figyelembe kívánom venni meglátásaikat.

Rendszeres kapcsolatot tartunk a fenntartóval, civil szervezetekkel, társintézményekkel, partner óvodákkal. A kölcsönösségen alapuló kontaktust a jövőben is meg kívánom tartani. A partner óvodákkal még szorosabb együttműködést kell kialakítani a beiskolázási mutatók kedvezőbb alakulása érdekében.

2.4 Hagyományok megőrzése

A múlt ismerete és eredményei alapján lehet olyan hosszú távú programot megalkotni, mely záloga lehet a sikeres jövőnek.

A Szombathelyi Derkovits Gyula Általános Iskola a vasi megyeszékely első lakótelepi iskolájaként 1968. szeptember 2-án kezdte meg működését, melynek 26 éve magam is részese vagyok. Tiszteletre méltó az intézmény múltja, mely arra ösztönöz bennünket, hogy megőrizzük hagyományainkat, az általunk létrehozott értékeket és örökök hagyjuk az utánunk érkezőknek.

Tantestületünkben ma még dolgoznak olyan pedagógusok, akik a „kapunyitást” követően lettek a hagyományok megteremtői, majd őrzői. Helyüket lassan a fiatalabb generáció fogja átvenni. Fontos dolog az újonnan érkező ifjú kollégák számára is múltunk és hagyományaink megismerése, hiszen ezen keresztül jobban megérthetik munkánkat, azonosulni tudnak iskolánk céljaival, gyökeret tudnak eresztetni nálunk, és iskolánk kreatív tagjaivá válhatnak.

A hagyományok ismerete hatással van az intézmény pedagógusainak, tanulóinak identitására, értékorientációjára is.

A fent említetteken túl **hagyományaink továbbvitele egyéni arculatunk megtartása** érdekében is szükséges. Ezen túlmenően indokolt néhány hagyományos elem újragondolása, mint pl. a „Nyitnikék” beiskolázási program.

2.5 Szervezeti kultúra fejlesztése

Az iskolák a pedagógiai programok megalkotásával sajátos arculatot alakítottak ki. Magukban hordoznak általános, de egyedi jegyeket is, melyek másoktól megkülönböztetik. Az intézmény szervezeti kultúrája az ajtón belépve sok mindent elárul önmagáról. Sokat tettünk ezért az elmúlt húsz évben. A folyosók, az öltözőszekrények, tanteremajtók új köntösbe öltöztetése azonban újból időszerű. A földszinti és a második emeleti folyosók átgondolt dekorálásával egyöntetűvé és még otthonosabbá válhat az épületet. A még egységesebb arculati dizájn kialakítása egyértelműen beazonosíthatóvá tehetné iskolánkat a lehetséges partnerek körében. Mindezek megvalósulása esetén tanár, diák, jobban érezheti magát a „munkahelyén”.

A szervezeti kultúra részét képezi, az új munkatársak beilleszkedésének segítése. A gyors alkalmazkodás és önálló munkavégzés elérése érdekében szükséges a jól szervezett, következetes **mentorálásuk**, ahhoz hogy alkalmazkodni tudjanak a szervezeti kultúránkhoz, megismerjék írott és íratlan szabályainkat, szokásainkat, ráhangolódjanak az iskola normáira, követelményeire. Eredményes szocializációjuk mindenki érdeke kell, hogy legyen!

2.6 A nevelő – oktató munka fejlesztése

2.6.1 Nevelő munka fejlesztése

„A tanítás csak információt tölt a fejekbe, de a nevelés: növel. Nem mennyiséget ad, hanem minőséget. Segít egy rózsának igazi rózsává válni. És egy gyereknek megtalálni és kibontani önmagát.”

(Müller Péter)

A család mellett a nevelés fontos színtere az iskola. A nevelés a társadalom által fontosnak tartott értékrendszert kialakító folyamat, melynek célja, hogy képessé tegyük tanítványainkat a konstruktív életvezetésre, hogy szociálisan értékes, egyénileg eredményes felnőttekké váljanak. A nevelés sikeressége a folyamatos, következetes, egységes elvárásokra épülő pedagógiai tevékenység függvénye. Ezért nagyon fontos, a tantestület minden tagja által a Házirend és az íratlan - de valamennyiünk számára természetes - etikai normák konzekvens és egyöntetű betartatása. El kell érünk, hogy minél több tanítványunk internalizálja a normakövető magatartás értékrendszerét. Belső meggyőződésük alakítsa a normáknak megfelelő viselkedésüket és ne a büntetéstől való félelem. A közösen megfogalmazott szabályaink biztosságot, fogódzót nyújtanak a diákoknak ebben az értékvesztett, bizonytalan, állandóan változó világban.

Az iskola sokszereplős intézmény, bonyolult kapcsolati hálókkal. Így a konfliktusok kialakulása elkerülhetetlenné válik. A tekintélyelvű megoldás egyre többször nem teszi lehetővé a feszültségek nyugvópontra jutását. A konfliktusok hatékony megoldása, de még inkább a **konfliktusok megelőzése** érdekében szükségesnek tartom, hogy lehetőleg minél több pedagógus részt vegyen ilyen irányú továbbképzéseken. Erre irányuló vezetői törekvések már beépültek a következő évi beiskolázási tervbe.

A nevelési folyamat hatékonysága szoros kölcsönhatásban áll a tanítási-tanulási folyamat eredményességével. Egy-egy pedagógus által kidolgozott, saját osztálytermi keretben jól működő „jó gyakorlatok” megosztása hangsúlyos eleme az intézményi szintű hatékony nevelés folyamatának. Ezeknek a gyakorlatoknak a fiatalabb kollégák számára történő áthagyományozását belső tudásmegosztás keretében egyik fő feladatomnak tekintem, melyben mindenképpen számítok a munkaközösségvezetők segítségére.

A szociális tőke romlása következtében a szociális kompetenciák fejlesztése területén az új tanulás szervezési eljárások alkalmazása elengedhetetlen. Ezért szeretném ösztönözni a tantestületet, hogy vegyenek részt olyan tanfolyamokon, amelyek a **módszertani kultúra fejlesztését** célozzák meg. Egymástól is sokat tanulhatunk a belső tudásmegosztás segítségével!

A testi-lelki egészség élethosszig való fenntartásában meghatározó szerepe van a testi nevelésnek és az egészséges életmódra való felkészítésnek. Ezt szolgálják a Pedagógiai programunkban megfogalmazott egészségfejlesztéssel kapcsolatos célok, feladatok.

Terveim között szerepel egy **gyógynövénykert** kialakítása. Erre kiválóan alkalmas hely az egykori gondnoki lakás előkertje. Hiszem és vallom, hogy a tanulás akkor a legeredményesebb, ha minél több érzékszervünk bekapcsolódik ebbe a folyamatba. Úgy gondolom, hogy az egészség megőrzése, a betegségek megelőzése sokkal inkább belsővé válhat egy valóságos közegben. Ugyanakkor lehetőséget biztosít a felelősségteljes munkára nevelésre, a közös munka élményének megélésére, természettudományos ismeretek, kompetenciák fejlesztésére.

2.6.2 Oktató munka fejlesztése

A tudásintenzitás növekedése következtében háttérbe szorulnak a tudással, képzettséggel nem rendelkező munkavállalók. Ezért az iskolák kiemelt feladata nem az ismeret átadása, hanem az alkalmazható tudás, a tanuláshoz szükséges képességek, az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák kialakítása, fejlesztése.

Alsó tagozaton az alapkészségek kialakítása folyik. Az alapozó tantárgyak (matematika, magyar) többlet óraszámot kaptak annak érdekében, hogy az alkalmazható tudás megalapozását hatékonyabban segítsük elő és megfelelő alapokkal kerüljenek a diákok a felső tagozatra. Nagy hangsúlyt fektetünk kezdetektől a **matematikaoktatásra** és a tehetséggondozásra, ezért már 2.

osztálytól lehetőséget biztosítunk jó képességű tanulóink számára, hogy szakköri keretek között mélyítsék el tudásukat. A fejlett **anyanyelvi kompetenciával** rendelkező, tehetséges tanulók ismereteinek bővítésére, versenyekre való felkészítésére a matematikához hasonló figyelmet és erőforrást kell biztosítani.

A **művészeti nevelés** eddig is színesítette az alsó tagozaton megvalósuló tehetséggondozást. Bár az utóbbi években ennek fénye megkopott. Szeretném, ha ez a „hagyományunk” meg tudna újulni a fiatal, lelkes és kreatív munkatársak által.

A kisiskolások számára nagyon fontos, hogy mindennapjaikat szeretetteljes légkörben, biztonságban és kiszámítható, állandó napirend szerint éljék. Ennek érdekében célszerűnek látom, az ún. **nagyfelmenős, egy osztály kéttanítós gurulós** oktatási forma megvalósítását. A gurulós oktatási forma lehetővé tenné a tanítók munka terheinek csökkentését. Mennyiségi időcsökkenés minőségibb munkavégzés!

A kitűzött cél megvalósításának feltétele a minőségi humán erőforrás biztosítása, és a pedagógusok rész munkaidőben történő foglalkoztatásának elkerülése.

Felső tagozaton egyre fontosabb a tagozatváltás zökkenőmentes biztosítása. Alapvető feladatnak tekintem továbbra is, hogy a felsős tanárok ismerkedjenek meg a tanulókkal már negyedikes korukban, valamint a felső tagozaton való eredményes tanuláshoz szükséges az anyanyelvi és matematikai készségek belső mérése és azok munkaközösségi szintű elemzése. Az iskola fő profilja az emelt szintű testnevelés 1-8. évfolyamokon és az emelt szintű német nyelv oktatása 5-8. évfolyamokon. Kiemelt figyelmet szentelünk a matematikatanításnak. Ugyanúgy, mint alsó tagozaton a tehetséggondozást itt is szakköri keretben valósítjuk meg. A jövőre nézve is fontosnak tartom, hogy iskolánk nevét továbbra is jegyezzék a rangos megyei és országos versenyeken.

A magyar nyelv ápolásában, a szövegértés, helyesírási készség, a szóbeli kifejező készség és az olvasási kultúra fejlesztésében kiemelt feladata van a magyaróráknak. Ebben segítségünkre lehetnek a szervezett könyvtár-, színház-, múzeumlátogatások, esetleg egy irodalmi színpad létrehozása.

A természettudományos tantárgyak ismeretanyagának elsajátítása egyre nehezebb a ma gyermekei számára, hiszen egy zárt, digitális világban élnek, ahol nem érintkeznek közvetlenül az őket körülvevő természeti és épített környezettel, ezért tapasztalatik sincsenek, amelyek segítenék e tantárgyak által közvetített tudástartalmak megértését. Véleményem szerint nekünk, pedagógusoknak kell iskolai környezetben olyan helyzeteket teremteni, amelyek alkalmasak a gyakorlatiasság, problémamegoldás készségének kialakítására.

A fenntartó által biztosított eszközbeszerzési lehetőség már elindította ezt a folyamatot. Azonban ez még nem elégséges, hiszen a gyakorlatorientált természettudományos oktatáshoz megfelelő hely is szükséges. Szaktanteremmel ugyan rendelkezünk, de ennek berendezése már nagyon elavult, funkcionálisan használhatatlanná vált. Szeretnék egy színvonalas, a természettudományos alapműveltség kialakítását elősegítő „fizikai-kémiai-biológiai labort” létrehozni.

A hivatásunkat szocioökonómiai környezetünk, attitűdjeink, képességeink, érdeklődési körünk együttes hatására választjuk meg. Ezek a befolyási tényezők azonban a XXI. század elképesztő mértékű átalakulása, fejlődése miatt állandóan változnak. A pályaválasztásban a családnak és az iskolának meghatározó szerepe van, mivel a serdülő gyerekek érdeklődése változik, emiatt nem tudnak egyértelműen elköteleződni egyik vagy másik foglalkozás mellett.

A mindennapokban azt tapasztalom, hogy a pályaeorientációs programok ellenére az általános iskolások a pályaválasztás időpontjáig sok esetben nem találkoznak a választott szakma képviselőivel, és nem látják, hogy azt a gyakorlatban milyen körülmények között művelik. Sajnos sok esetben a szülők sem tudnak érdemben segíteni gyermekeiknek.

Ezért felső tagozaton még nagyobb hangsúlyt szeretnék fektetni a **pályaeorientációs** folyamatra azért, hogy tanulóinkat segítsük a megfelelő döntést meghozatalában. Az optimális választáshoz nélkülözhetetlen a reális önismeret, vagyis azoknak a tulajdonságoknak és képességeknek a felismerése, melyek szükségesek a választott „mesterség” betöltéséhez. Egyéni képességeknek és érdeklődésnek a felfedezésére és fejlesztésére a kötelező tanórai lehetőségeken túl szakköri és egyéb keretek között nagyobb teret kell biztosítanunk. Meg kell ismertetni tanulóinkat a szakképzési centrumok tagiskoláiban történő szakmai képzéssel: rendszeres iskolalátogatásokon, egy-egy szakma megismertetése érdekében szakoktatók által vezetett foglalkozásokon.

Egy jól átgondolt és szakmai tartalommal megtöltött pályaorientációs projekt eredménye lehet, hogy tanítványaink éretté válnak – személyiségüknek és az elhelyezkedési lehetőségeknek megfelelően - a felkészítő folyamat eredményeként és felelős döntés meghozatalára lesznek képesek. Kialakul bennük az elköteleződés a választott szakma iránt, amely csökkentheti a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók arányát is.

Az informatikaoktatásnak hagyománya van nálunk. Amikor még csak a commodore-k világát éltük és sokan azt sem tudták mi az a számítógép, mi már akkor elkezdtek a „számítástechnikai” alapismeretek közvetítését. Azóta elképesztő mértékben felértékelődött ennek a tantárgynak a szerepe. A XXI. századi oktatás legalapvetőbb feladata, hogy a diákokat versenyképesé tegye a munkaerőpiacon és felkészítse az élethosszig tartó tanulásra. Ehhez elengedhetetlen a digitális készségek kialakítása, amelyben a programozás és a kódolás egyre nagyobb teret követel.

A folyamatszervezés, az algoritmizálás, a mintázat felismerése azok számára is szükséges a problémák megoldásához, akik felnőttként nem programozóként fognak dolgozni. Ma még gyerekcipőben jár ez a kezdeményezés Magyarországon az általános iskolák tekintetében. Meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik, hogy a Derkovits iskola ismét **vezető helyet töltsön be az informatikaoktatásban**, a digitális írástudatlanok kinevelésének elkerülése érdekében.

Hova és milyen formában lehet beépíteni a helyi gyakorlatba?

Tehetséggondozó szakköri keretek között el lehet indulni, de a csoportbontásnál a digitális tudás alapján történő besorolás is elképzelhető megoldást kínál.

Milyen segítséget lehet igénybe venni a program kidolgozásához?

LEGO Matek kutatás-fejlesztési projekt, a LEGO Robotprogramozás kutatás-fejlesztési projekt, Microsoft Innovatív Iskola Program, Abacusan Vándorobot Program, micro:bit-tel való programozás...

Ez az irányvonal **beiskolázási programunk új eleme lehet.**

2.7 Humánerőforrás biztosítása és fejlesztése

A humánerőforrás-gazdálkodás a vezetői feladatok meghatározó eleme. Célja az intézmény működéséhez szükséges, célszerű, **kvalifikált munkaerő biztosítása, továbbképzése.** Tantestületünk 34%-a 55 év feletti. A következő két évben nyolc pedagógus utánpótlását kell megoldani (4 tanító és 4 tanár) külső erőforrásból. Nagyon fontos a megfelelő kompetenciákkal, képességekkel, tapasztalattal rendelkező jelentkezők kiválasztása, hiszen egy iskola attól is sikeres, hogy milyenek a tanárok. A tantestületbe való gyors és sikeres beilleszkedésük jelenti azt, hogy a megszokott feladatmegosztás senkinek se eredményez többletmunkát, rontva ezzel a tanári közösség klímáját. Ezért a tanítói, tanári minőség megtartása a „maradók” számára is fontos.

A továbbképzési programunk következő öt éves ciklusa a 2018/19-es tanévtől válik érvényessé. A szakirányú vagy szakvizsgára felkészítő programunk célkitűzése a jövőbeli humánerőforrás-gazdálkodás elősegítése. Így került sor 1 fő tanító szakra, 1 fő testnevelés szakra, 2 fő gyógypedagógia szakra való beiskolázására.

A továbbképzési programban prioritást élveztek azok a képzések, amelyek Pedagógiai programunkban megfogalmazott elvek megvalósulását és a XXI. századi pedagógus kompetenciák elsajátítását támogatják: újszerű pedagógiai módszerek és eljárások, konfliktuskezelés, IKT eszközök használata, inkluzív nevelés, mentálhigiénia.

Belső továbbképzés keretében tervezem a tantestület számítástechnikai alapismereteinek fejlesztését: Microsoft Word, Excel, PowerPoint, fájlkezelés, valamint a hivatalos levelezőrendszerünk funkcióinak megismerését és alkalmazását. Új elektronikus napló használatát kezdjük el 2018/2019-es tanévben. Természetesen a megismerési folyamat már elkezdődött, de az „élesben” történő használat során számos megoldandó problémába fogunk beleütközni. Ezért a hatékony működtetéshez nélkülözhetetlen tudás kialakítására szükség lesz intézményen belüli felkészítésre.

Az informatikai infrastruktúra karbantartására, jövőre vonatkozó elképzeléseim megvalósítása érdekében nagy szükségünk lenne egy **főállású rendszergazdára.**

A rendezetlen családi körülményekből, az iskolán kívüli hamis kortárs kapcsolatokból eredő „deviáns” személyiségjegyek kialakulásának elkerülése érdekében sokat kell tennünk e gondokkal küzdő tanítványainkért. Egy bizonyos határon túl azonban már nem elegendők pedagógiai, pszichológiai ismereteink. A hatékony segítség érdekében az iskolában **iskolapszichológus** jelenlétére van szükség.

2.8 Az infrastruktúra fejlesztése

Az iskola épületét 2009-ben (NYDOP-2007-5.3/2F) pályázati forrásból felújították. Sor került a nyílászárók cseréjére, a külső hőszigetelésre, a víz- és szennyvízvezetékek, vizesblokkok cseréjére. Az elektromos hálózat rekonstrukciója is megtörtént. A **lapos tető teljes körű renoválása** is időszerű, mert a lokális beázások kijavítása után máshol tör utat magának a víz. Jelen pillanatban az ebédlő és a főzőkonyha az előregedett tetőszigetelés áldozata. A **fűtésrendszer** és az 50 éves radiátorok sem szolgálják az energiatakarékos, költséghatékony fenntartást, ezeknek is időszerű lenne a cseréje.

Továbbra sem szeretnék lemondani arról a régóta dédelgetett álmunkról, hogy egyszer a testnevelés órákat a folyosók helyett saját **tornatermünkben** tarthassuk, melynek tervei már elkészültek.

Két aszfaltozott kézilabdapályánk van. Az egyiket közel húsz éve már újra aszfaltozták, két éve pedig kijavították a repedéseket. A másik pálya teljes rendbehozatala éppen most van folyamatban.

Szeretném a salakos pálya tényleges hasznosítását megoldani. Erre vonatkozóan jelen pillanatban is van elképzelés. Annak függvényében kell a jövőben ezt a kérdést átgondolni, hogy miként realizálódik ez az elgondolás.

Az informatikai hálózat kapacitásának bővítése, a meglévő géppark amortizációja, a 9 db projector karbantartása is kellő gondoskodást, odafigyelést igényel.

Az iskolai könyvtár állományának bővítése is folyamatos feladat, hiszen csak akkor tudjuk a diákokat becsalogatni a „nyomtatott betűk világába”, ha korunk ifjúsági irodalmát tudjuk ajánlani számukra.

2.9 Bevételi források megteremtése pályázatok segítségével

Az intézményvezető feladata, hogy a színvonalas nevelő – oktató munka anyagi forrásait megteremtse. A fenntartói, önkormányzati és a Derkovits Iskoláért Alapítvány támogatásain túl fontos feladatomnak tekintem a **pályázati lehetőségek** aktívabb kihasználását, melyben számítok a tantestület tevékeny részvételére.

A Derkovits Iskoláért Alapítvány mellett tervezem egy az iskolát támogató **egyesület** létrehozását, mely pályázatok útján más jellegű anyagi forráshoz juttathatná az intézményt pl. kirándulások, pedagógus továbbképzések, kulturális rendezvények finanszírozása terén.

2.10 A külső kapcsolatok

Kölcsönös tiszteleten alapuló, gördülékeny munkakapcsolat alakult ki a Szombathelyi Tankerülettel. Az adatszolgáltatási és egyéb ügykezelési kötelezettségünket mindig határidőre teljesítettük. Erre az elkövetkezendő időszakban is kiemelt figyelmet szentelek.

A nevelési tanácsadóval és a megyei szakértői bizottsággal is eredményes a kapcsolatunk. Az utazógyógyopedagógiai hálózat munkatársaival nehezebb a kapcsolattartás, mivel iskolából iskolába „rohannak” így kevés lehetőség van a többségi pedagógusok és a köztük lévő hatékony kommunikáció kialakítására. Ennek megoldását az ötéves beiskolázási program végrehajtásában látom.

3 Zárógondolatok

A Derkovits iskolában értéknek tekintjük a hagyományok megőrzését, a minőségi pedagógiai munkát, a kezdeményezőkézséget, a konstruktivitást. Az eddig elért eredményeinkre büszkék vagyunk, továbbhaladási útvonalunkat ezekre támaszkodva, valamint a környezet kihívásaira adott legoptimálisabb válaszok segítségével kell kijelölnünk.

Hiszem, hogy egy iskola nem attól lesz hosszútávon sikeres, hogy éppen milyen újításokkal kísérletezik, - amelyek a szülők pillanatnyi igényeinek hivatottak megfelelni, - hanem attól, hogy vonzerőt, egyéni arculatot, a testi – lelki egészség megőrzését, gyakorlatorientált-tevékenységközpontú szemléletet tart szem előtt, megfelel a XXI. század által támasztott követelményeknek a nevelő-oktató munka terén, amely figyelembe veszi a partneri igényeket, és épít a hagyományokra.

Sikeresek csak akkor lehetünk a számos alternatívát kínáló iskolák közötti versenyben, ha hinni tudunk közösen megfogalmazott céljainkban és hozzáértésünkkel, rátermettségünkkel, tapasztalatainkkal, a szervezeti tudás felhasználásával támogatjuk azok elérését.

A kialakított szeretetteljes légkör, esztétikus környezet, jól működő alkalmazotti közösség, funkcionális rend, hitelesség, gyermekközpontú nevelő-oktató munkánk színvonala megfelelő bázisa egy olyan folyamatnak, mely hozzájárul hírnevünk öregbítéséhez.

Mindezek tudatában szeretném, hogy iskolánk olyan intézménnyé váljon, amely gyorsan válaszol a kihívásokra, odafigyel a gyerekekre, mint egyénekre, elősegíti egészséges személyiségük kibontakoztatását, olyan használható tudással vérteti fel tanulóit, mely lehetővé teszi számukra az életben való boldogulást.

Pályázatom elfogadása estén vezetői programomban felvázolt elképzeléseimet szeretném megvalósítani tantestületünk magas szintű szakmai munkájának támogatásával.